

УРОК № 8

Тема: Вторинний сектор економіки. Переробна промисловість. Основні регіони промисловості

ЗАВДАННЯ: Опрацюйте опорно-інформаційні схеми до теми.

ПЕРЕРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ ЄВРОПИ	
сформувалася під впливом чотирьох основних чинників:	
<ul style="list-style-type: none"> • сировинного – старі промислові райони: Рурський (Німеччина), Верхньосілезький (Польща), Придніпров'я (Україна), Центральна Росія та Уральський в Росії... • транспортного, працересурсного, наукового – нові промислові центри та вузли: Іль-де-Франс (навколо Парижу), Великий Лондон... 	
НОВІТНІ ВИРОБНИЦТВА	СТАРІ ТРАДИЦІЙНІ ВИРОБНИЦТВА
сформувалися під впливом реіндустріалізації, визначають спеціалізацію країн	знають суттєвих змін у технологіях виробництва та принципах розміщення
Виробництво електроенергії	Виробництво чавуну та сталі
<p style="text-align: center;">4 – Росія; 7 – Німеччина; 9 – Франція ... 22 – Україна (2016 р.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ТЕС – 53% (споживчий чинник розміщення, на імпорتنних нафтопродуктах, газі, вугіллі); • АЕС – 30% (Франція (72,3%), Угорщина (53,6%), Україна (53,5%). Запорізька АЕС (6 млн кВт) – 1-а в Європі. Згортання ядерних програм: Італія, Німеччина... Подальший розвиток: Україна, Угорщина, Чехія, Словаччина, Словенія, Росія... • ГЕС – 10% (Норвегії (98%), Ісландія (74%); гідроенергопотенціал використаний на 80% → перспектив мало; • ВДЕ – 7% (ВЕС – Данія, Нідерланди, Велика Британія... СЕС – Німеччина, Іспанія, Італія... Біоенергетика – Німеччина, Швеція... ГеоЕС – Італії, Ісландії, Росії. ПЕС – Франція, Росія). 	<p style="text-align: center;">5 – Росія; 7 – Німеччина; 10 – Італія ... 12 – Україна (2017 р.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • старі райони – до сировини (коксівного вугілля (Німеччина, Польща, Чехія, Велика Британія), залізних руд (Швеція, Люксембург, Уральська та Центральна металургійні бази Росії), їх поєднання (Україна); • нові райони – зрушення до морських портів (Італія, Німеччина, Франція, Нідерланди); • удосконалилися технології виплавки сталі: способи конвертерний, електродуговий, мартенівський; • провідні сталеплавильні компанії світу: Мітал Стіл (Нідерланди), Арселор (Люксембург-Франція), Брітіш Стіл (Велика Британія), Тіссен (Німеччина).
Виробництво кольорових металів	Виробництво деревини, паперу
<ul style="list-style-type: none"> • зростає виробництво та споживання кольорових металів; • зростання частки вторинних металів (в брухту) та імпорتنної сировини; • винесення філій закордон. <ul style="list-style-type: none"> - Алюміній (до електростанцій): 2 – Росія, 7 – Норвегія, 10 – Ісландія; - Мідь (до сировини): 7 – Росія, 12 – Польща, 20 – Болгарія, 22 – Швеція. 	<ul style="list-style-type: none"> • виробництво целюлози та паперу (Скандинавські країни, Росія, Білорусь); • виробництвом лиж (Австрія, Естонія). • перехід на принципи біоекономіки – область біотехнологій на основі деревини: виробництво тканин, ліків, продуктів харчування, косметики, біопалива, біоупаковки, біонафти, біогазу, біовугілля...
Виробництво машин та устаткування	Виробництво тканин, одягу, взуття
<p>спеціалізація багатьох країн Європи: 1/3 усієї промислової продукції та 2/3 експорту регіону.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Автомобілі (працересурсний та науковий чинники): 4 – Німеччини, 8 – Іспанія, 10 – Франція. • переміщення в південні та східні частини Європи (у бік дешевшої робочої сили на іноземному капіталі); • високий рівень монополізації (концерни «Фольксваген», «Даймлер-Бенц», БМВ (Німеччина), ФІАТ (Італія), «Рено», «Пежо-Сітроен» (Франція), «Вольво» (Швеція); • проникнення на європейський ринок американських, японських, південнокорейських компаній. - Авіакосмічне виробництво (науковий чинник): консорціум «Airbus Industrie»: Франція, Німеччина, Велика Британія, Іспанія; - Точне машинобудування (науковий чинник): побутова техніка, електричне та медичне обладнання, фотоапаратура, годинники, верстати з програмним керуванням, вимірювальні прилади. 	<ul style="list-style-type: none"> • втрачає позиції у зв'язку з конкуренцією країн, що розвиваються з дешевою робочою силою; • тканини: вовняні (Італія, Росія, Румунія, Франція), лляні (Білорусь, країни Балтії, Україна); • зростає виробництво готового одягу та аксесуарів (рукавичок, краваток, парасольок...); • модний одяг (Франція, Австрія, Італія, Велика Британія): <ul style="list-style-type: none"> - висока мода (мода від кутюр) – дорогий одяг ручної роботи, розрахований на багаті верстви населення; - моделі прет-а-порте – серійне пошиття одягу для просування виробів Високої моди. • зміщення виробництва тканин, одягу та взуття до Південної Європи з дешевою робочою силою (Португалія – головна «швейна фабрика» Європи, Італія – європейська «фабрика взуття»).
Хімічне виробництво	Виробництво харчових продуктів, напоїв
<ul style="list-style-type: none"> • Європа – провідний експортер (42,5%) та імпортер (35,3%) хімічної продукції в світі; • Зрушення в розміщенні від родовищ вугілля та гірничо-хімічної сировини до транспортних шляхів та родовищ нафти. Узбережжя Нідерландів та Бельгії – найбільший у світі район нафтохімії. У Східній Європі центри нафтохімії орієнтуються на трасу нафтопроводу «Дружба»; • Хімія полімерів, синтез мінеральних добрив, фармацевтика, парфумерія (Найбільша косметична ТНК «L'Oréal»). 	<ul style="list-style-type: none"> • виноробство – Франція, Іспанія, Болгарія, Молдова; • пивоваріння – Німеччина, Чехія; • макарони – Італія; • масло та сири – Данія, Нідерланди, Швейцарія, Італія; • рибні консерви – Ісландія, Норвегія, Іспанія, Португалія, країни Балтії; • овочеві консерви – Болгарія, Угорщина; • тютюнові вироби – Болгарія, Греція, Македонія, Албанія, Боснія і Герцеговина. • зростає виробництво напівфабрикатів, заморожених продуктів, харчових добавок.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Схарактеризуйте традиційні та відновлювані джерела енергії європейських країн.
2. Поясніть, як змінилося значення та чинники розміщення чорної металургії в Європі.
3. Які особливості розвитку кольорової металургії в Європі?
4. Які основні виробництва притаманні машинобудуванню Європи?
5. Поясніть, чому в економіці Європи провідне значення мають машинобудування, хімічна промисловість та електроенергетика.
6. Назвіть старі й нові регіони промисловості Європи та поясніть їх спеціалізацію.
7. Схарактеризуйте традиційні виробництва, що характерні для різних субрегіонів Європи.
8. Поясніть, як реіндустріалізація вплинула на спеціалізацію старих промислових районів Європи та формування нових.